

N. ABERCROMBIE:

Clase, estructura y conocimiento, Ediciones Península, Barcelona 1982.

Esperonat pel suggeriment que en el pròleg fa Salvador Giner en el sentit que és la tercera part d'aquest llibre —dedicada a l'aportació de la fenomenologia a la sociologia del coneixement— la que, des de «*nuestro ámbito cultural hispánico*» ens ha de merèixer més atenció, em vaig endinsar en la lectura del llibre, i dedicaré el comentari a les cinquanta pàgines escasses d'aqueixa part.

Haig de confessar que la lectura ha estat, pel que fa a la part esmentada, desencisadora i irritant. L'autor dedica quaranta-cinc pàgines a resumir-nos amb més o menys encert algunes aportacions de Schutz, i sobre-tot a fer-nos una síntesi de *The Social Construction of Reality* de P. L. BERGER i de T. LUCKMANN (B. i L.).

Jo desconec el punt de vista de l'«*ámbito cultural hispano*» i ni tan sols sabria dir si existeix tal punt de vista, però la cosa segura és que de resums de llibres, per província que sigui l'àmbit, bé prou que en deu saber fer.

Dit això, ens queden cinc pàgines de crítica. A les pàgines 240-241, s'acusa B. i L. de descurar la importància dels «processos que creen incertesa», just després de criticar l'afirmació dels mateixos autors en el sentit que «tota realitat és precària»... Bé va. Tot seguit, a l'autor li sembla que no és just afirmar que, en el procés de legitimació, l'assignació de significat impliqui també l'assignació d'ordre i de certesa. I diu que hom pot donar significat sense donar certesa moral ni ordre. Com que B. i L. parlen sempre de processos de construcció de significat, mai no afirmen la possibilitat d'arribar a certeses ni a ordres absoluts. Però tampoc no s'entendria la possibilitat de definir com a «significats» quelcom que creés caos, desordre i incertesa.

Finalment, unes pàgines més avall —249 a 252— arriba a unes conclusions: l'obra de B. i L. és de «*neto corte conservador*». Aquesta relliscada

teòrica de B. i L. té tres pells de plàtan a la base: a) Insistència en l'ordre; b) ús teòric del concepte de constants de la naturalesa humana, i c) ús real —contrastant amb el promès— del mètode dialèctic. Vegem-ho.

La primera afirmació contrasta, tanmateix, amb l'altra del mateix autor —pàg. 240—, on ens diu: «Una de les imatges més importants i determinants de l'obra de B. i L. és que la vida social és sistemàticament desordenada i fonamentalment caòtica.» En què quedem? Pel que fa a la segona qüestió, l'única constant antropològica que afirmen B. i L. és la de la necessitat de construcció social de la realitat pel fet que, precisament, la naturalesa no ens en proporciona cap, de definició precisa. I, finalment, sobre l'ús del mètode dialèctic, l'autor troba excessivament deterministes B. i L., i que deixen poc lloc per a l'autonomia individual. I pregunta, sobre si queda espai per a aquesta autonomia: «¿Cuánto espacio?»... Hom no sabia que la dialèctica exigís el 50 % de pes per a cadascú.

En termes precisament bergerians, hom diria, en definitiva, que l'autor necessita efectuar una desqualificació «contudent» —en cinc pàgines escasses— per a mantenir, potser, la plausibilitat i l'ordre del seu discurs. Trista manera d'anar confirmant les tesis de B. i L. sobre la precarietat de tot discurs legitimador i la necessitat de mantenir-lo ni que sigui a base d'exorcitzar el contrari tan barroerament amb el qualificatiu de «conservador».

El nostre «*ámbito cultural hispano*» ha quedat servit, encara que ja s'havia llegit el llibre de Berger i Luckmann, senyor Giner.

SALVADOR CARDÚS I ROS